

Časová osa Chipu: Mobilní telefonie

Nejdůležitějším prostředkem moderní telekomunikace je mobilní telefon. V České republice je dokonce **VÍCE MOBILNÍCH TELEFONŮ NEŽ LIDÍ**. Chip vás provede cestou, kterou musela mobilní telefonie za posledních 90 let projít.

Počátky mobilního telefonování je třeba hledat v Německu. Již v roce 1918, tedy před devadesáti lety, byl uskutečněn první skutečně mobilní hovor. Odehrál se ve vlakové soupravě tehdejších „říšských drah“. A již v roce 1926 měli cestující 1. třídy na trase Berlín – Hamburk k dispozici předchůdce dnešního telefonu. Po cestě vlakem tak bylo možné kontaktovat jakýkoliv úřad, kancelář

nebo soukromý byt. A také naopak: každý cestující mohl být zastížen při cestě mezi dvěma městy – pokud tedy volající věděl, ve kterém vlaku se volaný nachází. Byla to skutečně mobilní telefonie.

První mobilní síť vznikla v USA až o 20 let později, tedy v roce 1946. Jednalo se o radiotelefony v automobilech, které využívaly frekvenci 150 MHz. Celulární síť moderního

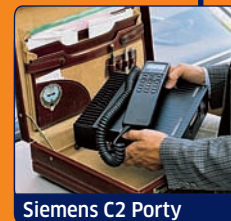
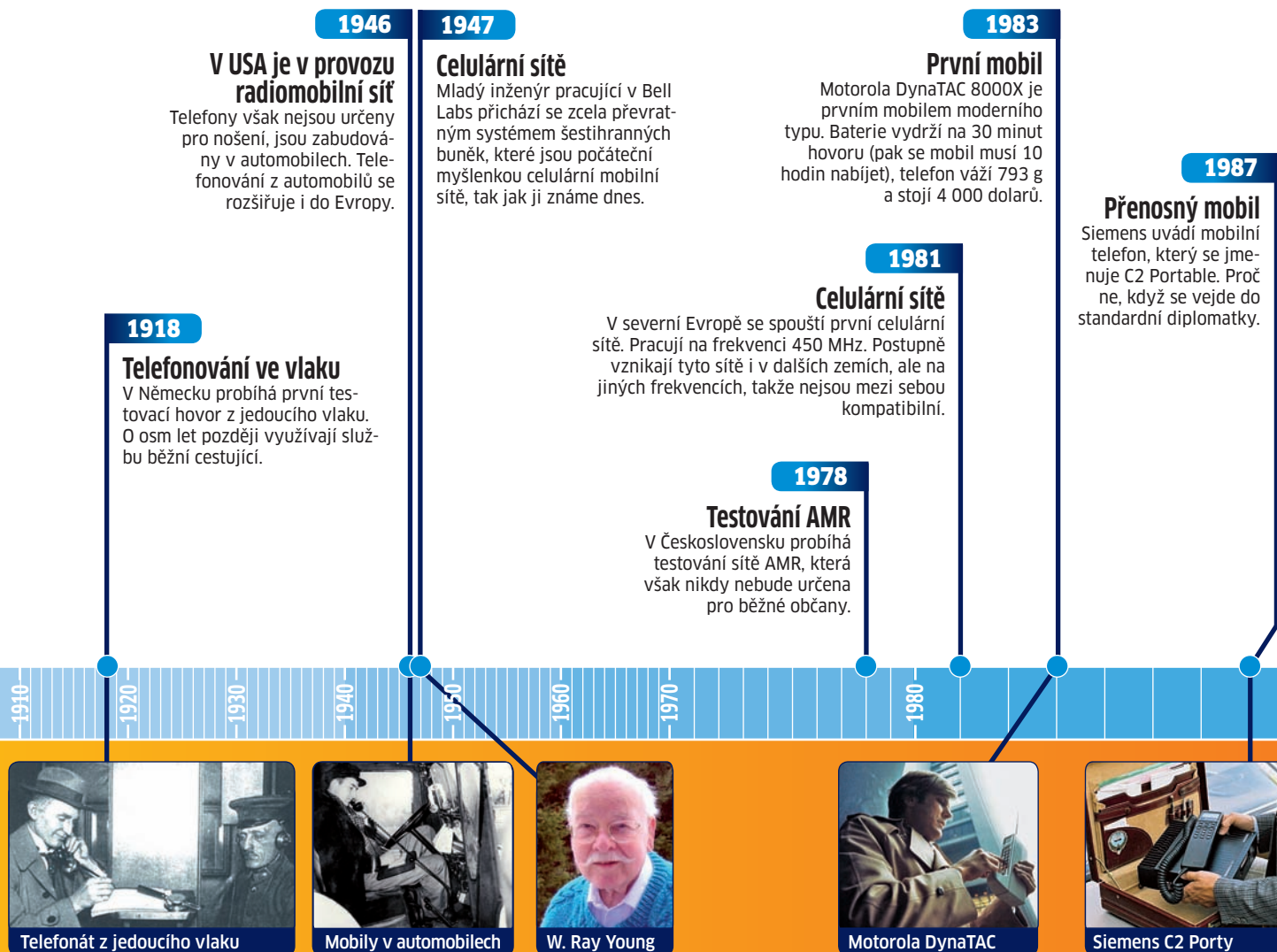
typu, tak jak ji známe dnes, vznikla v roce 1978 v Bahrajnu. Ve stejném roce, ale pouze v testovacím režimu, byla spuštěna podobná síť v americkém Chicagu. Síť byla stabilní a úspěšná, proto se stejné technologie začaly používat po celém světě. Komerčního spuštění se v Chicagu dočkali až v roce 1983.

V Evropě začal boom celulárních sítí v roce 1981. Na 450 MHz fungovaly první sítě v Dánsku, Švédsku, Finsku a Norsku. Později se přidala Velká Británie, západní Německo, Rakousko, Francie a Itálie. Tyto analogové celulární sítě však nebyly mezi sebou kompatibilní. To se mělo změnit v roce 1990, kdy byl předložen první návrh GSM sítě. O rok později byla spuštěna testovací GSM síť v Ženevě. Mezitím se dále vyvíjel standard GSM a v roce 1993 byla ve Velké Británii spuštěna síť DSC1800.

Československo: AMR a NMT

Tehdejší Československo nezůstávalo pozadu. Tesla Pardubice začala vyvíjet projekt

Pohled do historie

AMR (automatizovaný městský autotelefon). Testovací provoz byl spuštěn v roce 1978 a o pět let později již fungovala celorepubliková síť. Nevýhodou bylo, že tento systém nebyl samozřejmě určen pro běžné občany, ale pouze pro Správu pošt a telekomunikací (SPT). Systém AMR byl pochopitelně určen jen pro telefonní hovory, žádné jiné služby nenabízel, a to dokonce ani účtování. Po vymezeném časovém úseku se hovor automaticky ukončil.

V roce 1991 přišel EuroTel a spustil analogovou NMT síť na 450 MHz. Ta je v současnosti používána pro vysokorychlostní internet CDMA. Telefonování v NMT bylo možné až do roku 2006. Velké změny přišly v roce 1996. EuroTel spustil GSM síť, kterou používáme dodnes, a na trh vstoupila společnost Radiomobil, která se postupně proměňovala až k dnešnímu T-Mobilu. Až v roce 2000 přišel Český mobil se sítí Oskar, která dnes vystupuje pod názvem Vodafone. Ve stejné době provedl EuroTel první videohovor, kte-

rý je však málo rozšířeným luxusem i v současnosti. Poslední významná změna na poli operátorů se odehrála vloni, kdy na náš trh vstoupil čtvrtý mobilní operátor U:fon. Jeho síť funguje na principu CDMA. Nabídl velmi levné volání, rychlý internet, odměny za přichodí hovory, ale pouze podprůměrnou kvalitou hovoru.

Telefony: Od kufříku po hodinky

Samotné přístroje prošly v průběhu doby také značnými změnami. První telefony musely být integrovány do automobilu. Osobní verze, ačkoliv nesly často označení „portable“ nebo „pocket“, byly velké jako diplomatka. Takový Siemens C1 z roku 1985 vážil 6 420 g. Postupem času se začaly telefony zmenšovat a nabízely více funkcí. Už v roce 1998 přišel Siemens s modelem S10, který měl barevný displej. I když nabízel jen tři barvy, bylo to o čtyři roky dříve, než s barevným displejem přišla konkurence. Největší boom zažily mo-

bilní telefony v roce 2004, kdy se objevily stovky nových modelů. Poslední novinka se u nás objevila letos v létě – revoluční iPhone 3G, který ukázal, jak bude ovládání telefonu vypadat v nejbližších letech. Mobily se vyrábějí s celou řadou funkcí (GPS navigace) i v řadě velikostí. Je už například možné pořídit si mobil v hodinách (viz strana 84).

VRATISLAV.KLEGA@CHIP.CZ

BUDOUCNOST

Služby a přístroje

Mobilní telefony budou mít v budoucnu všechny funkce integrované do jednoho čipu, takže budou menší a energeticky méně náročné. Zvlášť budou jen grafické procesory, které budou mít podobný výkon jako dnešní GPU v noteboocích. Konečně snad přijde lepší způsob ukládání energie, který udrží mobilní pomocníky v provozu celé týdny. Ovládání bude značně zjednodušeno, budoucí telefony budou rozumět lidské řeči.

1991

EuroTel

Tehdejší SPT Telecom spouští analogovou síť NMT. Operátor dostává název EuroTel. V roce 2006 dochází k přejmenování a fúzi s Telecomem a vzniká O2.

MILNÍK CHIPU 06/1992

Motorola Int. 3200

SÍŤ:	GSM
ROZMĚRY:	334 × 43 × 67 mm
HMOTNOST:	660 g
VÝDRŽ BATERIE:	24h/111 min
CENA:	3 000 DEM

1992

Motorola 3200

1996

Paegas

Druhým mobilním operátorem se stává Paegas. Provozuje jej Radiomobil. Používá moderní technologii GSM, kterou EuroTel zprovoznil o dva měsíce dříve.

1998

Nokia 5110

Tento mobil znamená skutečnou revoluci v oblasti mobilních telefonů – jedná se o kapesní přístroj s kompletní výbavou a dokonalou ergonomií. Tento nejúspěšnější model Nokie dodnes používá řada lidí. Ukazuje to jeho nadčasové zpracování a provedení.

Nokia 5110

2000

Oskar

Příchod Oskaru znamená oživení českého mobilního trhu. Nabízí revoluční tarify, férové účtování a vůbec řadu novinek. V roce 2005 se usměvavý Oskar dostává do spár Vodafone.

Oskar

2005

UMTS

Tento rok je ve znamení budoucích technologií. Eurotel spouští UMTS, T-Mobile spouští svoje 4G a Oskar kupuje licenci za 2 mld. Kč. Zavazuje se, že do ledna 2008 pokryje Prahu UMTS signálem.

UMTS mobility

2009

Google Android

Na jaře příštího roku si budeme moci koupit mobilní telefon, za jehož vývojem stojí gigant Google. Video ukazující práci s tímto mobilem najdete na Chip DVD v rubrice Chip Plus.

2008

iPhone 3G

Další revoluční mobil, který se u nás začal prodávat. Jeho největší přínos je hlavně v ovládání, které do té doby nikdo nenabízel a které dnes všichni kopírují.

iPhone

Google Android